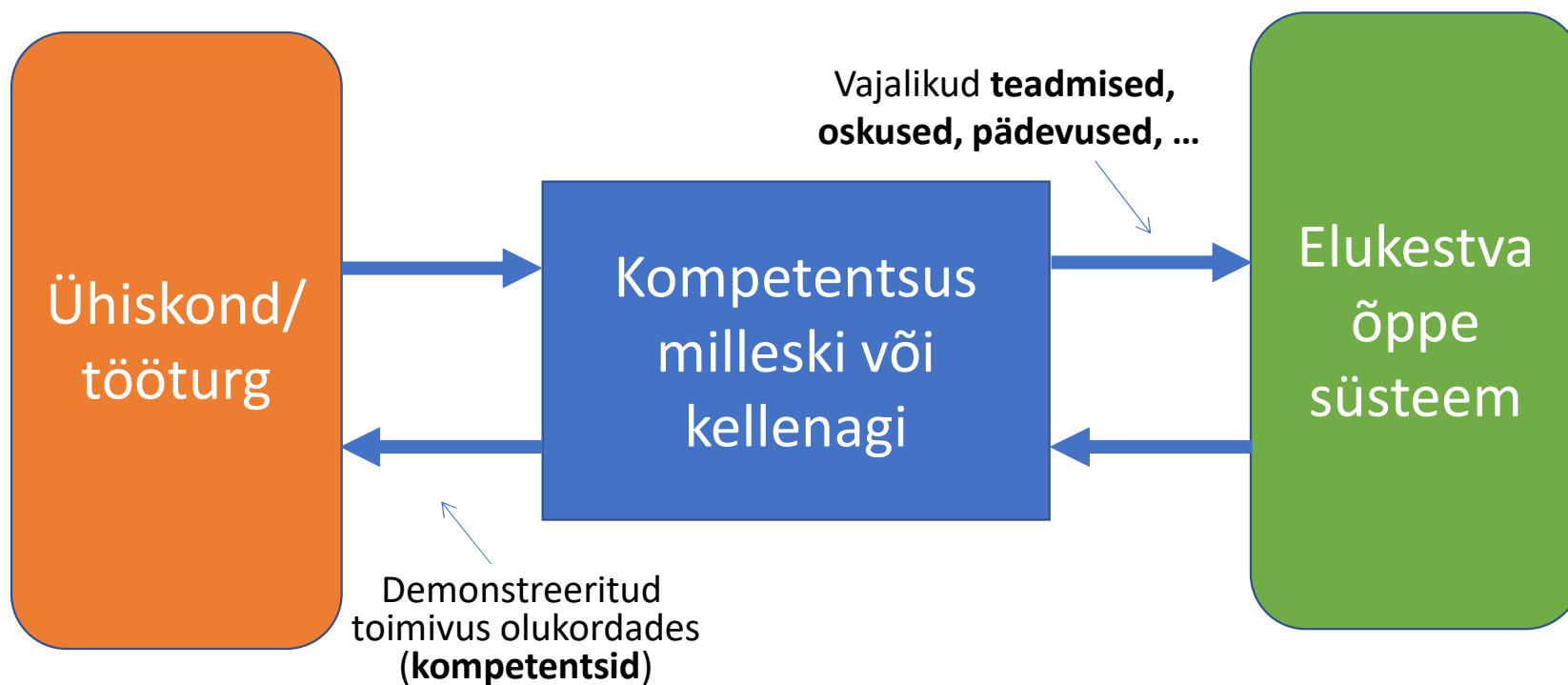

Oskuste ja kutsete süsteem OsKuS

Olav Aarna
21.02.2024

Kompetentsus, kompetentsid, oskused ja pädevused

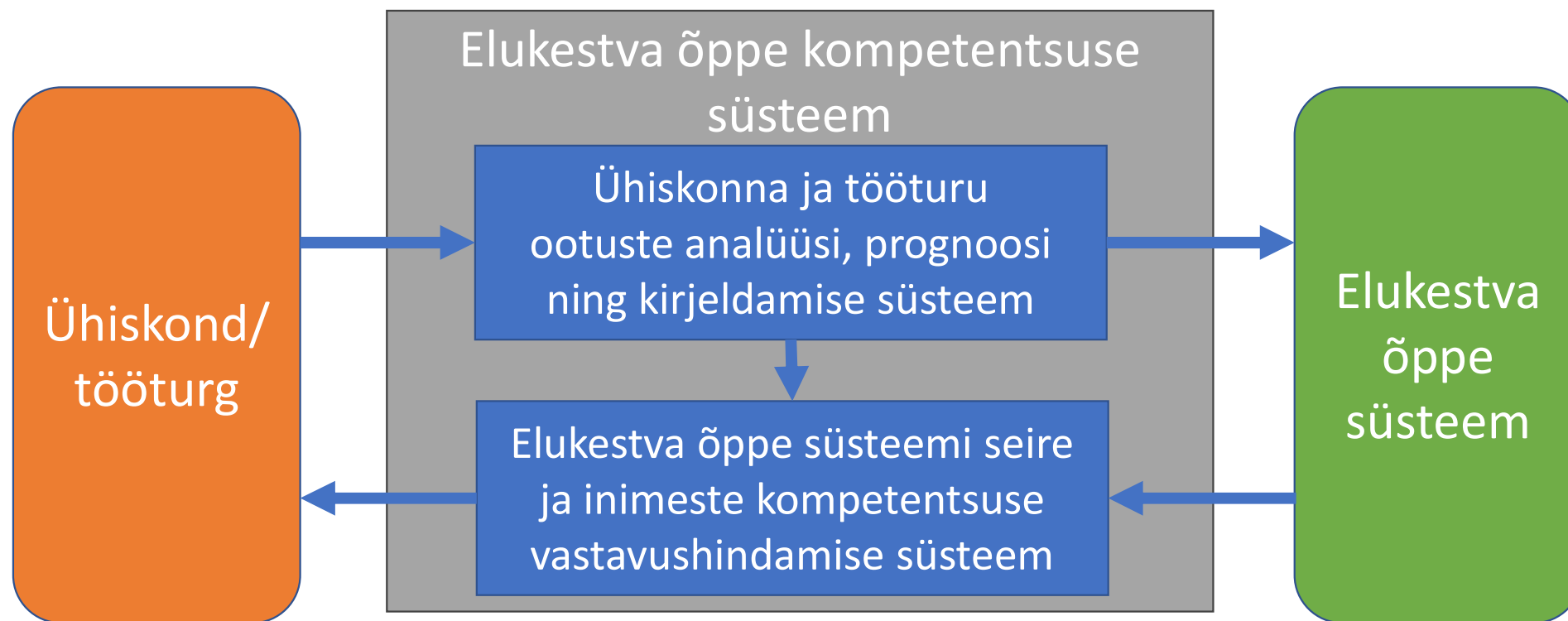

Teadmised, oskused, pädevused jne on kompetentsuse eeldused

Kvalifikatsioonid ja kutsesüsteem

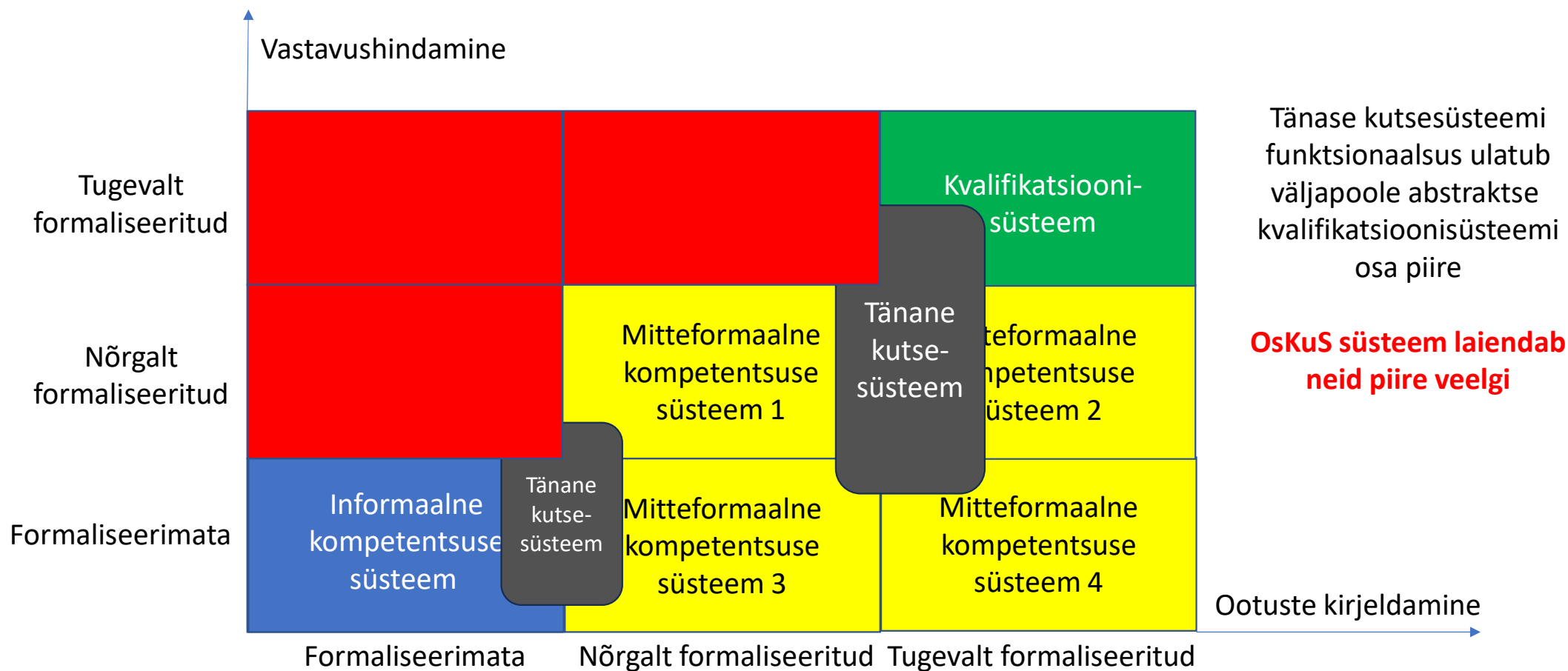
- **Kvalifikatsioon** on inimese ametlikult tunnustatud (pädeva asutuse vastavushinnatud) **kompetentsus milleski või kellenagi**
- **Vastavushindamine** tähendab usaldusväärset võrdlemist asjakohase standardiga
- **Kutsekvalifikatsioon** (kutse) on inimese ametlikult tunnustatud (pädeva asutuse vastavushinnatud) tööalane kompetentsus (kompetentsus kellenagi)
- Kvalifikatsioon ja kutsekvalifikatsioon on **tugevalt formaliseeritud kompetentsus milleski või kellenagi**
- Kompetentsust milleski või kellenagi **kirjeldatakse kompetentsuse mudelitega**
- **Mudel on lihtsustatud ettekujutus tegelikkusest**
- **Pädevad asutused** (seaduse alusel inimeste kompetentsuse vastavushindamist teostavad asutused) võivad olla **nii õppeasutused kui ka muud selleks volitatud asutused ja organisatsioonid**, nt kutse- ja erialaliidud

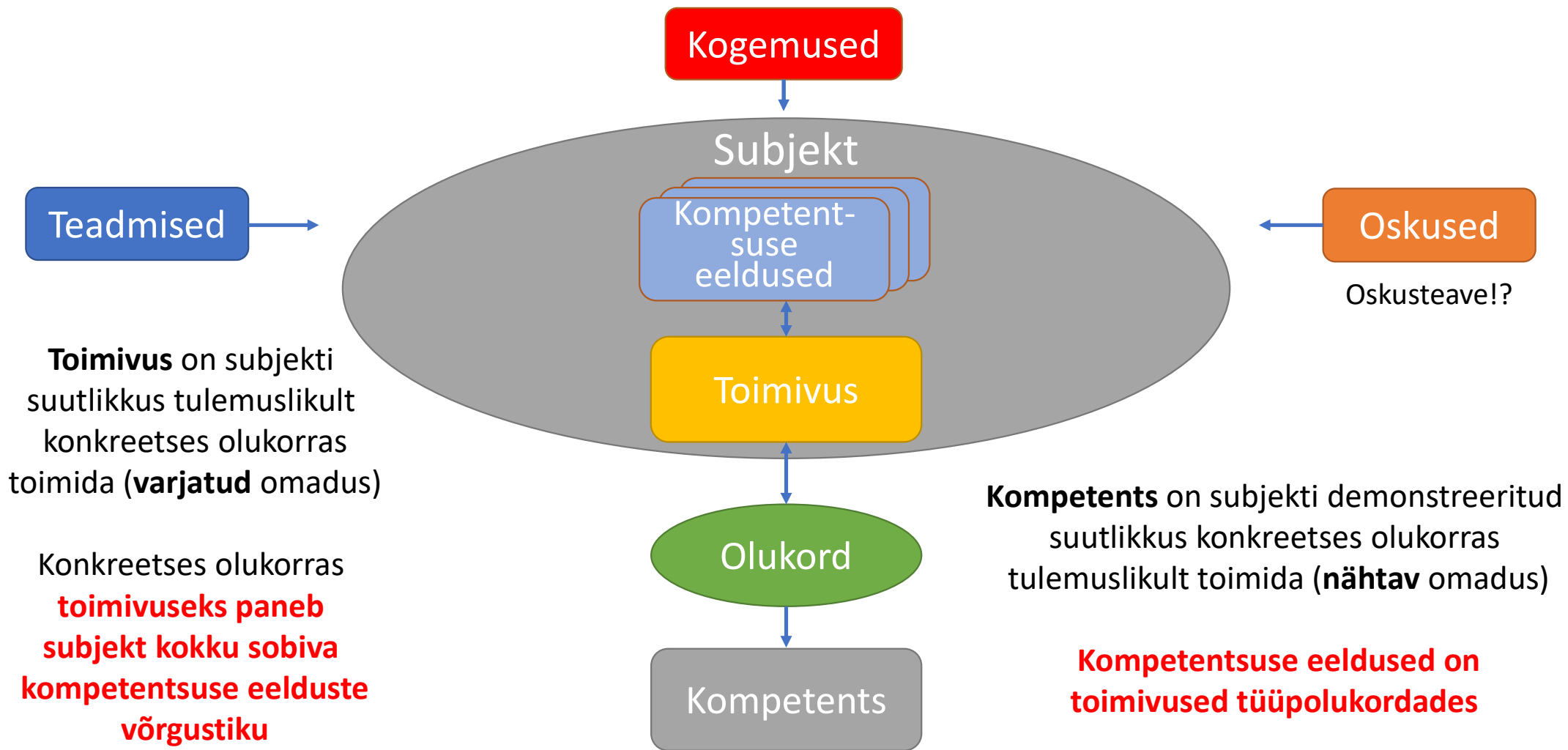
Elukestva õppe kompetentsuse süsteem kui liides

Elukestva õppe kompetentsuse süsteemi osad võivad olla erineval määral formaliseeritud (tugevalt, nõrgalt või formaliseerimata)

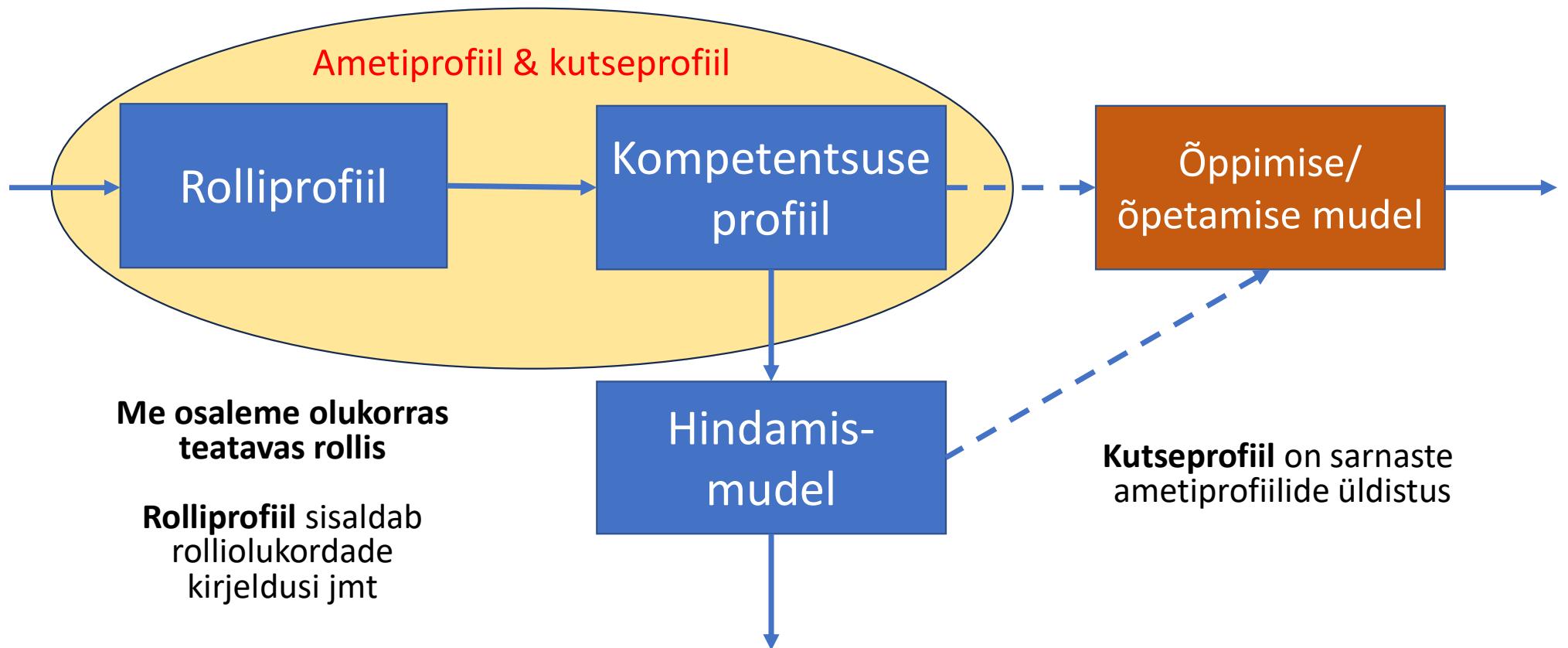
Tänane kutsesüsteem kompetentsuse süsteemide ruumis

Kompetentsuse eeldused kujunevad elukestva õppe (formaalse, mitteformaalse ja informaaalse õppe) käigus

Kompetentsuse mudel

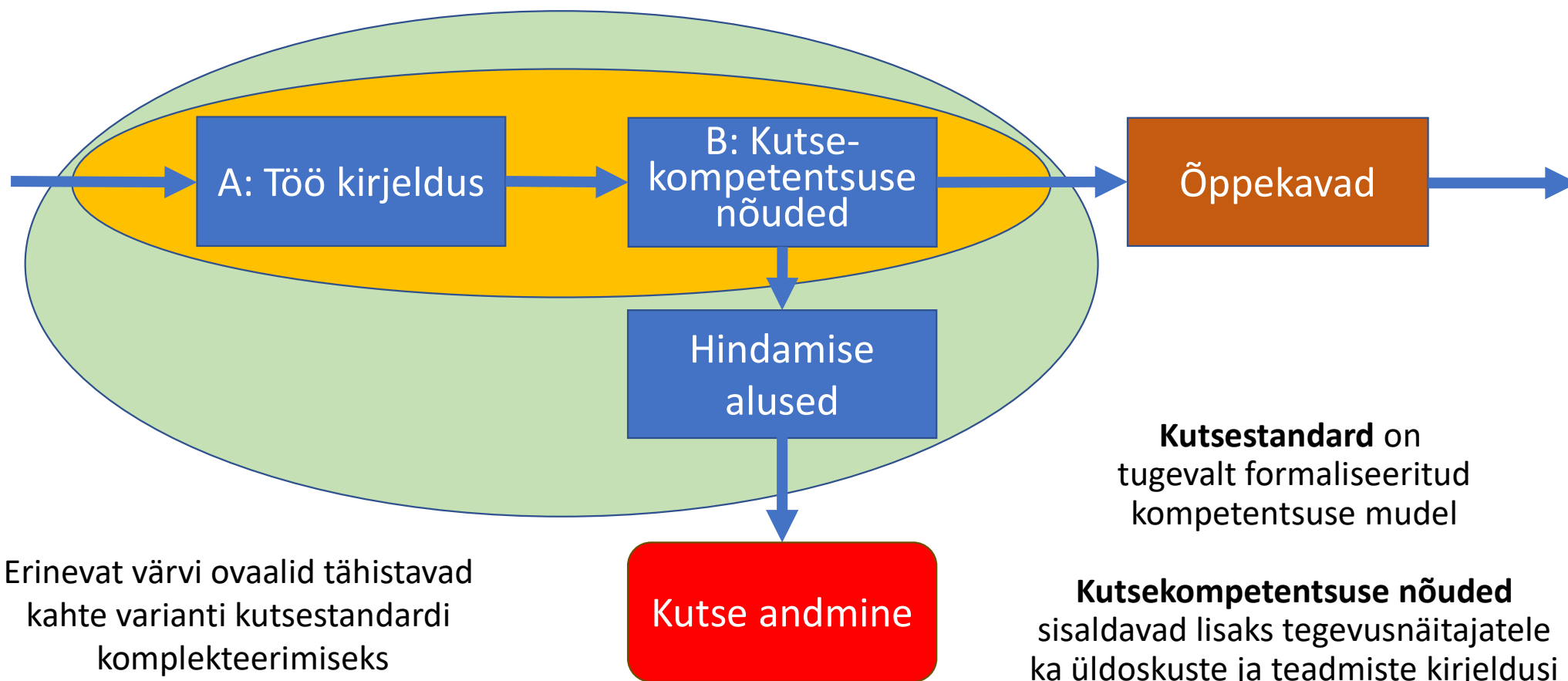

Kompetentsuse profiilid

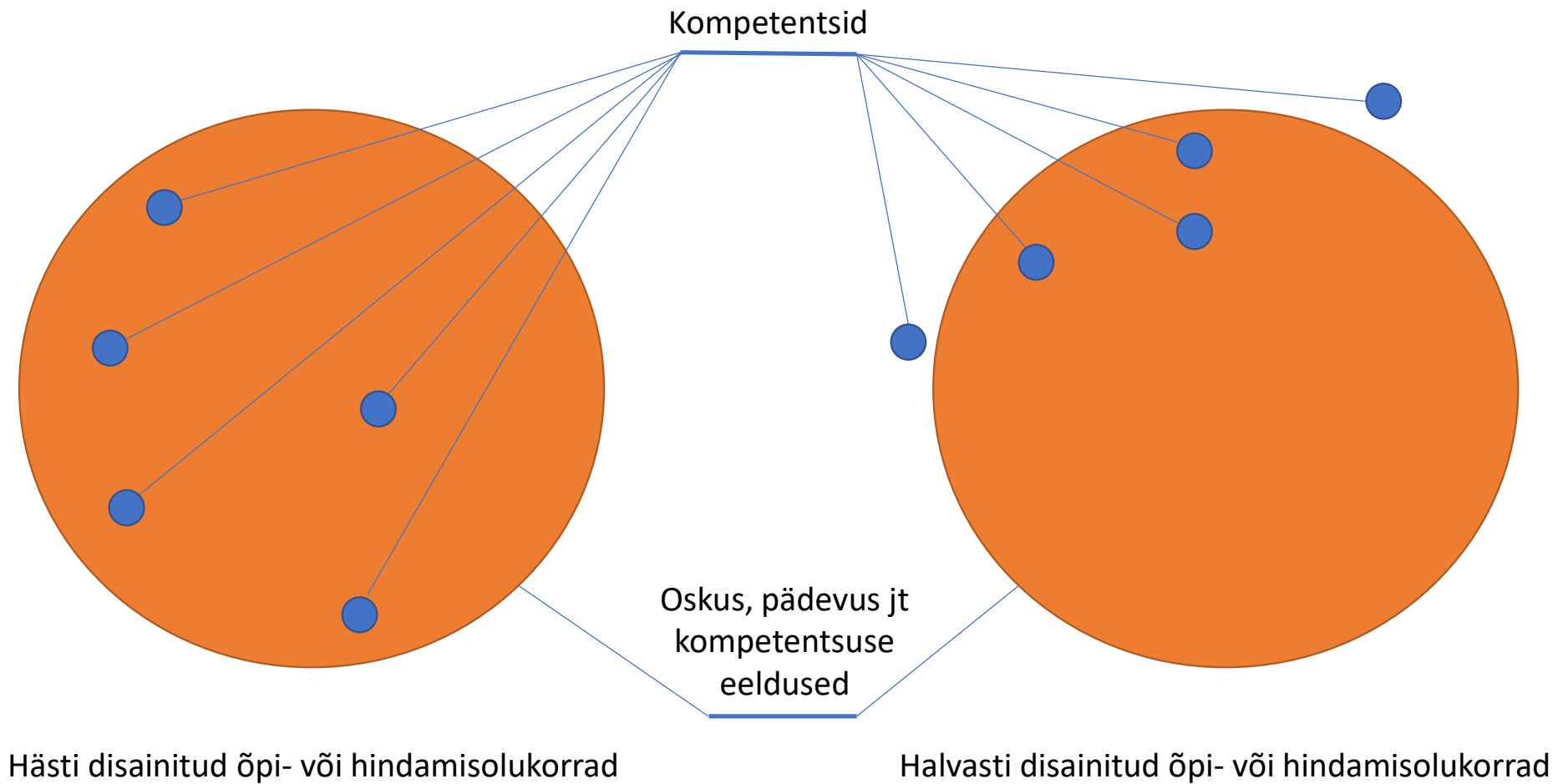
- **Kompetentsuse profiili kolm põhitüüpi on: oskusprofiil, oskuste võrgustik ja kompetentsiprofiil**
- **Oskusprofiil** on oskuse kirjeldus vajalike **oskuste nimistuna**
- **Oskuste võrgustik** tekib, kui iga oskust kirjeldada oskuste kogumina
- **Kompetentsiprofiil** on oskuse kirjeldus **kompetentside kogumina**, nt **tegevusnäitajate või õpiväljundite nimistu**
- **Tegevusnäitajad ja õpiväljundid on hinnatavana (mõõdetavana) kirjeldatud oskused/pädevused**
- **Täielik kompetentsuse profiil** on kas **oskusprofiili ja kompetentsiprofiili või oskuste võrgustiku ja kompetentsiprofiili ühend**, nt kutsestandardi B-osa, põhikooli õppekava jne
- **Ühe oskusprofiili või oskuste võrgustiku baasil saab konstrueerida mitu täielikku kompetentsuse profiili**

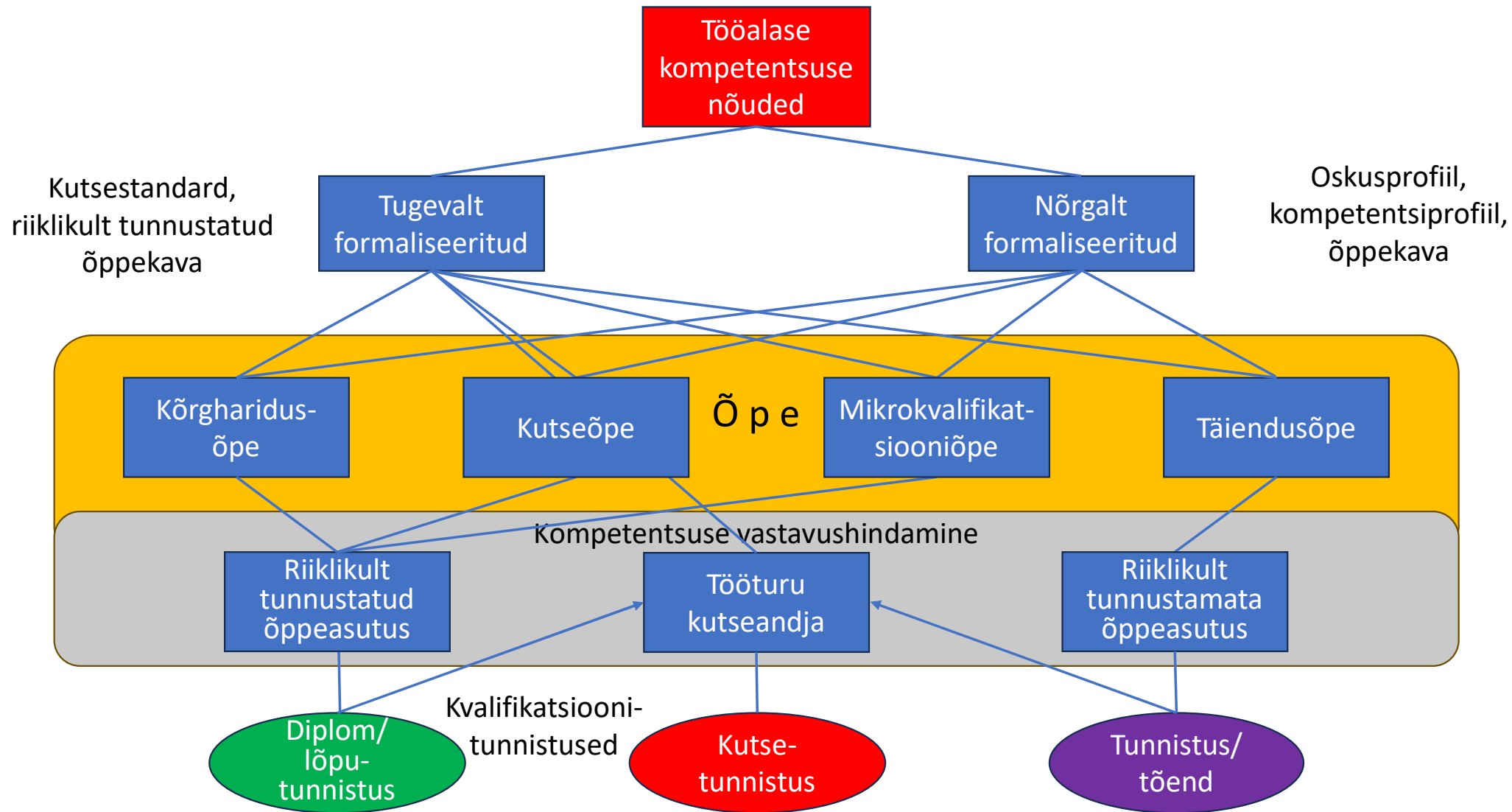

Kutsestandard täna ja homme

Oskuse/pädevuse arendamine ja hindamine

Kokkuvõtteks

- **KKM-l põhinev arusaam kompetentsusest, kompetentsuse mudelitest ja kompetentsuse süsteemidest võimaldab luua tervikpildi kavandatavast OsKuS süsteemist, sh kutseüsteemi reformist**
- **Kutsestandard, oskusprofiil, oskuste võrgustik, kompetentsiprofiil ja ametiprofiil on seotud tööalase kompetentsuse mudeli erinevate tüüpidega**
- **Oskuste klassifikaator ja oskuste register on vahendid tööalase kompetentsuse mudelite koostamise lihtsustamiseks**
- **Kokku tuleb leppida, mil määral ja kuidas saab tehisaru kasutada kompetentsuse mudelite koostamise lihtsustamiseks**
- **Kompetentsipõhine, oskuste põhine ja õpiväljundite põhine on kõik kompetentsusepõhised lähenemised**